

2000115030

Vragen van de leden Lambrechts en Bakker (beiden D66) aan de ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en van Grote Steden- en Integratiebeleid over een nieuw licentiesysteem van Microsoft. (Ingezonden 4 september 2001)

1

Ja

2

Ja; het betreft ramingen voor de bij Justitie gebruikte licenties. Inmiddels is besloten gebruik te maken van een andere contractvorm met Microsoft en een daarvan onderdeel uitmakende andersoortige vorm van licensering. Het gaat daarbij om een zogenaamde Enterprise Agreement. Microsoft biedt een dergelijke contractvorm ook aan andere marktpartijen aan. De condities waaronder zo'n contract wordt gesloten kunnen, afhankelijk van het onderhandelingsresultaat, per geval verschillen.

3

Dit licentiesysteem is in principe van toepassing op alle klanten van microsoft, dus ook het ministerie van OCenW. Scholen, hogescholen en universiteiten daarentegen hebben de mogelijkheid om via verschillende dienstverlenende organisaties in het onderwijs, SURFdiensten, SLBdiensten of APS IT-diensten, microsoft-licenties te verkrijgen tegen lagere tarieven. En niet alleen microsoft, maar ook licenties van andere software-aanbieders.

4

Voor mijn ministerie geldt dat volgens het meest negatieve scenario dit leidt tot een verdubbeling van de kosten. Op dit moment vindt intern onderzoek plaats wat financieel de beste oplossing is. Door gebruik te maken van de mogelijkheden die Microsoft biedt denk ik een kostenstijging nog uit te kunnen stellen tot 2006.

Voor het onderwijsbestel specifiek geldt dat ik als minister van OCenW aanspreekbaar ben op de kwaliteit van het onderwijs als geheel. Ik zorg voor de totstandkoming van deugdelijkheideisen en de wetgeving in dat verband en ik geef de ontwikkelingsrichting aan. De overheid zorgt ervoor dat de instellingen de (financiële) middelen en ruimte krijgen. Het is aan de school om te overwegen hoe ze haar financiële middelen strategisch inzet voor de aankoop van ICT-software, -

hardware, -beheer, en - scholing. Een centrale aanbesteding van hard- en software ligt niet in de rede. Enerzijds omdat de school van de toekomst niet in een blauwdruk is te vangen. Anderzijds omdat ik niet bevoegd ben om voor een school te bepalen welke hard- en software er binnen een school gebruikt wordt. De school heeft daar een eigen vrijheid en verantwoordelijkheid in. Mij is derhalve niet bekend met welk merk software een school werkt. Ik kan dus niet aangeven of en wat dit de scholen extra gaat kosten.

5

Dit heeft geen specifieke consequenties voor op Kennisnet aangesloten scholen. Scholen kunnen met allerlei besturingssystemen op Kennisnet en Internet surfen.

6

Het merendeel van de scholen/onderwijsinstellingen verkrijgt software licenties via Surfdiensten, APS it-diensten, SLB-diensten of andere aanbieders. Veel van deze organisaties hebben de scholen die van hun diensten gebruik maken geïnformeerd over eventuele wijzigingen in de licentie-voorwaarden. Daarnaast hebben de media bol gestaan van berichten over het nieuwe licentie systeem van Microsoft. Kennisnet en ICT op School hebben ook acties ondernomen. (zie vraag 7)

7

Ik heb in dit kader afspraken gemaakt met kennisnet en de stichting ICT op school.

Voor Kennisnet staan open standaarden voorop. Door implementatie van de W3C standaard (zie ook vraag 8 en 9) garandeert Kennisnet dat de inhoud toegankelijk is voor alle browsers. In mijn beknopte voortgangsrapportage van oktober zal ik hierover rapporteren. In het vervolg zal kennisnet rapporteren over haar acties en de behaalde resultaten. Concreet zal in die rapportage minimaal aandacht worden besteed aan de voortgang van onderstaande trajecten.

- het faciliteren van een omgeving waar het onderwijs aan open source projecten kan werken;
- het stimuleren van leveranciers om Open Source oplossingen te zoeken;
- het toepassen van open standaarden voor alle basisfunctionaliteiten zoals deze op haar portal sites te vinden zijn;

Ict op School rekent het tot haar taak scholen te informeren over de afwegingen die een rol spelen bij de keuze van systeemsoftware. Daarbij spelen licentiekosten een rol. Concreet besteedt de stichting ICT op school medio oktober aandacht aan dit onderwerp via een publicatie over 'netwerkbesturingssystemen'.

Toch is het goed om te weten dat licentiekosten lang niet altijd de grootste kostenpost zijn bij het gebruik van software. Kosten voor beheer en support zullen ook bij open source software betaald moeten. Het totale prijsverschil tussen 'open' en 'closed' source is vaak veel minder groot dan wel eens gedacht wordt.

8 & 9

Door gebruik te maken van open standaarden kan afhankelijkheid van Microsoft, maar ook van andere leveranciers worden voorkomen en interoperabiliteit gegarandeerd. Zulke standaarden worden bijvoorbeeld vastgesteld door het zogenaamde W3C-consortium, een onafhankelijke instantie. Iedereen kan open standaarden gratis raadplegen en gebruiken.

Vrijwel alle browsers ondersteunen bijvoorbeeld de W3C standaarden. Het besturingssysteem waarop de browser draait is in principe irrelevant. Browsers die opereren volgens W3C standaard draaien zowel op Windows, Unix, Linux, MacOS en andere besturingssystemen. Op het Microsoft besturingssysteem draaien ook niet-Microsoft browsers.

Open standaarden creëren gelijke kansen voor alle deelnemers in de markt. Iedere ontwerper krijgt gelijke kansen, mits hij ook gebruik maakt van de open standaarden. Gebruik van open standaarden leidt tot betere toegang van informatie. Daarom onderzoekt de Minister voor GSI of en hoe open standaarden gebruikt kunnen worden bij het overheidsinformatiebeleid. Over de uitkomsten wordt u nog dit jaar geïnformeerd

Om de toegankelijkheid van overheidsinformatie te kunnen waarborgen dient de overheid de informatie via een open standaard aan te bieden. De overheid doet al verscheidene zaken om openheid te bevorderen:

- Om aanbieders van overheidsinformatie te ondersteunen staat op de website van advies.overheid.nl de 'kwaliteitsrichtlijn websites overheid'. Het gebruik van platform-onafhankelijke oplossingen op basis van open standaarden staat hierin centraal. Deze voorwaarde impliceert een goede toepassing van de W3C-standaarden en beperking in het gebruik van plug-ins.
- Het programma Digitale Duurzaamheid, ondergebracht bij de ICTU (www.ictu.nl), doet onderzoek naar het toegankelijk houden van de opslag van digitale (overheids)informatie, ook voor de langere termijn.

Om de informatie die volgens open standaarden wordt aangeboden, te kunnen lezen, dient de gebruiker een browser te hanteren die de open standaard aankan. Dat is vrijwel altijd het geval.

De minister van Onderwijs,
2001
Cultuur en Wetenschappen,

Zoetermeer, 2 oktober

(drs. L.M.L.H.A. Hermans)

